

Kijk, daar verzuipt een kind!

Wat Peter Schimmel betreft moet het accountantsberoep eerst iets doen aan de beheersing van het belangrijkste element van frauderisico's: de mens.

Peter Schimmel

De voorzitter van de NBA [schrijft](#) op 23 september 2020 aan de Tweede Kamer dat het accountantsberoep gaat doorpakken met de problematiek rond fraude en continuïteit. Onderdeel daarvan is een verplichting voor de accountant om in de controleverklaring standaard een paragraaf op te nemen over werkzaamheden in het kader van frauderisico's. Ik ben er een week stil van geweest en toen begon het te knagen.

Maar waar gaat die paragraaf dan over? Natuurlijk een mooi stuk over gelegenheid, druk en rationalisatie en wat we allemaal hebben gedaan aan de AO/IB en de inlichtingen die we hebben gevraagd aan bestuur en anderen. Maar ook dat "vanwege het ontbreken van de toereikende controlemaatregelen van de accountant wat betreft de risicofactoren druk en rationalisatie (kortom, de factor mens) wij daar niets aan hebben gedaan en dat er derhalve een materiële tekortkoming is in de accountantscontrole"? Veel meer kan de accountant toch niet zeggen? Oh ja, toch wel: "Met deze constatering zijn wij ook niet in staat een goedkeurende verklaring af te geven, omdat de kans levensgroot is dat deze jaarrekening afwijkingen van materieel belang omvat ten gevolge van fraude of fouten en dat was in de voorafgaande jaarrekeningen ook al het geval."

De grote kans voor verbetering van het (imago van het) beroep ligt niet in nog meer nietszeggende paragrafen. Begin eerst eens daadwerkelijk werk te maken van het in kaart brengen van wat de belangrijkste *asset* van alle organisaties bezielt, motiveert, afschrikt, afstompt: de mens. Waar het druk en rationalisatie aangaat: hoe hebben gecontroleerde organisaties rond de factor mens beleid ontwikkeld, waar blijkt dat uit, hoe voeren zij dat uit en wat is de mate waarin ze daarin succesvol zijn? Een beetje zoals de AFM de accountantsorganisaties zelf in beweging tracht te krijgen waar het om kwaliteit gaat. Misschien moet de NBA weer eens bij de AFM op bezoek gaan.

En dan ophouden te zeuren over verwachtingskloof, verantwoordelijkheid bestuur gecontroleerde huishouding, of media die onze beroepsuitdagingen niet snappen. Die snappen het best. Het zijn de accountants zelf die het niet lijken te snappen: als je niets wezenlijks doet aan de beheersing van het belangrijkste deel van de frauderisico's, dan maak je jezelf belachelijk door wel over die risico's en het beetje dat je wel doet een paragraaf aan de verklaring toe te voegen.

Alsof je aan de kant van een sloot staat met een kapot hek en uitroept: "Kijk, daar verzuipt een kind!" en daarna je pad vervolgt; trots erop dat je dat toch maar mooi hebt geconstateerd.

Deel dit artikel

f in  

Peter Schimmel is eigenaar van [Deskundigenonderzoek.nl](#). Hij was tot voor kort partner van Grant Thornton.

GERELATEERD

Accountants moeten meer aandacht geven aan fraude

Door recente boekhoudschandalen, zoals bij betaaldienstverlener Wirecard, is de discussie over de rol van de accountant rondom fraude weer terug. Een discussie die... →



NIEUWS | 28 oktober 2020

VEB Accountantsbrief 2021: schep duidelijkheid over invloed pandemie

Accountants moeten bij de controle van ondernemingen de komende tijd extra aandacht besteden aan de impact van de coronapandemie op de prognoses van ondernemingen... →



Pieter de Kok

DISCUSSIE | Column | 27 oktober 2020

Doorpakken op fraudedetectie

Wordt machine learning slimmer en beter dan de inzet van 'old school' data-analyse? Pieter de Kok weet het nog zo net niet. →



DISCUSSIE | Opinie | 22 oktober 2020

Fraudeagenda mag nog concreter

De agenda van de NBA-werkgroep Fraude mag verder worden aangescherpt en aangevuld, meent Joeri Frietman. →



FRAUDE | 05 oktober 2020

De fraude-agenda van de NBA

Accountants moeten invulling geven aan de verwachting van het maatschappelijk verkeer dat ze fraudes (helpen) ontdekken. De Werkgroep Fraude van de NBA heeft een... →
